

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना
लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल
फैसला
२०७९/०८० सालको निर्णय नं.३३०
पुनरावेदन नं. ०७५-RB-०१९५
पुनरावेदन दर्ता मिति:-२०७५।०९।२४
मुद्दा:- आयकर (आ.व. २०६७/०६८) ।

सुनसरी जिल्ला सोनापुर वडा नं.२ स्थित पशुपति आईरन एण्ड स्टिल प्रा.लि. (पान नं.३०००१६१४५) को तर्फबाट अख्तियार प्राप्त ऐ.कम्पनीको संचालक अशोक कुमार मुरारका १ } पुनरावेदक

विरुद्ध

ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर..... १ } प्रत्यर्थी
आन्तरिक राजस्व विभाग लाजिम्पाट, काठमाडौं..... १ }

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर
शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी:- प्रमुख कर प्रशासक श्री जगदीश रेग्मी
शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:-२०७०।०४।०३

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय:- आन्तरिक राजस्व विभाग
निर्णय गर्ने पदाधिकारी:- महानिर्देशक श्री विष्णुप्रसाद नेपाल
निर्णय मिति:- २०७५।०५।०८

उपस्थित कानून व्यवसायीहरु

पुनरावेदकका तर्फबाट:- विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री रमण कुमार कर्ण र श्री प्रेरणा उप्रेती

प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट:- विद्वान सहायक-न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर
अवलम्बित नजीर:- ठूला करदाता कार्यालय विरुद्ध अरिहन्त मल्टि फाइवर्स लि. पुनरावेदन नं.
०६४-CR-०५२९, मुद्दा आयकर (आ.व.२०५८/०५९) फैसला मिति:२०६८/०५/०६.

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७०।०४।०३ मा भएको संशोधित कर निर्धारणको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्नेगरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७५।०५।०८ मा भएको निर्णय समेत उपर चित्त नबुझाई राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) तथा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम यस न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत दर्ता भै पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

तथ्य खण्ड

१. करदाता पशुपति आईरन एण्ड स्टिल प्रा.लि.ले आ.व. २०६७/०६८ को आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार कर योग्य आय रु.१६,३९,९४०।७३ कायम गरी मिति २०६८।०९।२८ मा ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट आय विवरण पेश गरेको।
२. करदाताको आ.व. २०६७।०६८ को आयकर विवरणसाथ पेश भएका विवरण तथा कागजातको अध्ययन छानबिन गरी पेश हुन आएको कर परीक्षण प्रतिवेदन समेतका आधारमा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम आयमा कट्टी गर्न नपाइने खर्च दावी भएको देखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१(६) बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि रु.१,००,६९,६४१।- संशोधित करयोग्य आय कायम गर्नुपर्ने भएको हुँदा सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र पेश गर्न आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१ (६) बमोजिम विस्तृत व्यहोरा खुलाई ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७०।०३।१७ मा विस्तृत व्यहोरा खुलाई लिखित सूचना जारी भएको।
३. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७०।०३।१७ मा विस्तृत व्यहोरा खुलाई लिखित सूचना जारी गरिएकोमा उक्त पत्र करदाताले मिति २०७०।०३।२० मा नै बुझी लिई सो को जवाफ मिति २०७०।०४।०२ मा पेश गरेको।
४. करदाताको आ.व.२०६७/०६८ को लागि रु.१,००,६९,६४१।- (अक्षेरूपी एक करोड एकसठ्ठी हजार छ सय एकचालिस रुपैया) करयोग्य आय कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने भनी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७०।०४।०३ मा गरेको निर्णय।
५. ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरले मिति २०७०।०४।०३ मा जारी गरेको आ.व. २०६७/०६८ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी

- करदाता पशुपति आइरन एण्ड स्टिल प्रा.लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७०।०५।३१ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।
६. करदाताले वास्तविक आधार, कारण र प्रमाण विना दावी गरेको उत्पादन जर्तिको, मर्मत सुधार खर्च, व्याज खर्च, प्रिमियम खर्च, Reconciliation Statement र ज्याला खर्च समेतलाई आयकर ऐन (संशोधित सहित), २०५८ को दफा १६, दफा १४ र दफा १५ बमोजिम खर्च कट्टी नदिने गरी शुरु कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश कानून सम्मत देखिएकोले निवेदकको निवेदन जिकिर नपुग्ने भनी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७५।०५।०८ मा भएको निर्णय ।
७. पुनरावेदक करदाताले पेश गरेको आय विवरणमा उल्लेख गरेको जर्ती वास्तविक तथा यथार्थ भएको, मिति २०६२।६।२० मा तत्कालिन श्री ५ को सरकारको मन्त्रीस्तरीय निर्णय अनुसार वास्तविक जर्तिलाई मिन्हा दिने उल्लेख गरिसकेको अवस्थामा उद्योग विभागद्वारा भन्सार प्रयोजनको लागि तोकेको Norms लाई आधार लिई उत्पादन नै नभएको वस्तुको विक्री वितरण गरेको भनी गरेको निर्णय, मर्मत सुधार खर्च कम्पनीको वास्तविक खर्च भएकोले उक्त खर्च कर योग्य आयमा समावेश गर्नु पर्ने होइन दावी गरेको रु.१,५९,७३८।— आय व्यय एवं वासलात विवरणबाट प्रष्ट नै हुदां उक्त खर्च कट्टी नपाउने गरी, व्याज खर्च व्यवसायिक खर्च भएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम कट्टी पाउनुपर्ने, आय व्यय विवरणमा उल्लेख गर्नुपर्ने र वास्तविक खर्च मौज्जातमा उल्लेखित उक्त खर्चलाई सोही ऐनको दफा १३ बमोजिम खर्च कट्टी पाउनुपर्ने, Reconciliation Statement वापत रु.५,३३५।८९ बढी दावी गरेको खर्चलाई कट्टी दिन नपाउने र ज्याला खर्च वापतको खर्चलाई सोही ऐनको दफा १५ बमोजिम खर्च कट्टी नपाउने गरी शुरु कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण निर्णय र सोलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय अन्यायपूर्ण हुँदा बदर गरी पाँउ भन्ने समेत वेहोराको करदाताका तर्फबाट यस न्यायाधिकरणमा मिति २०७५।०९।२४ मा दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र ।
८. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भनी यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७६।०३।०१ मा भएको आदेश ।
९. यसमा यिनै पुनरावेदक तथा प्रत्यर्थी रहेका आ.व. २०६४/०६५ देखि २०७२/०७३ सम्मका विभिन्न आर्थिक वर्षहरूका आयकर, मू.अ.कर र अन्तशुल्क समेतका सम्बन्धमा यसै न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन परेको देखिएको तर आ.व. २०६८/०६९ र २०६९/०७० का कर निर्धारण सम्बन्धमा पुनरावेदन परे नपरेको यकिन गरी पुनरावेदन परेको भए साथै राख्नु । साथै, यस न्यायाधिकरणमा कारवाहीको अवस्थामा रहेका यिनै पुनरावेदक तथा प्रत्यर्थी रहेका आ.व. २०६४/०६५ र आ.व.०६७/०६८

का आयकर, मू.अ.करका मुद्दाहरूको ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरमा प्रमुख कर अधिकृतको रूपमा यस न्यायाधिकरणमा राजस्व सदस्य भई कार्यरत श्री राजेन्द्र पौडेल समेतको संलग्नतामा परीक्षण भएको हुँदा उहा रहितको ईजलासमा पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७७/०९/०१ मा भएको आदेश ।

१०. पुनरावेदक करदाताको आ.व. २०६४।०६५ को पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्न मिति २०७०।२।२७ मा खडा गरेको निर्णय पर्चाको प्रकरण २ बाट निज करदाताको मिति २०६७।५।२ मा संशोधित कर निर्धारण भएकोमा आन्तरिक राजस्व कार्यालय धरानले मिति २०६८।३।६ मा अन्तशुल्क निर्धारण गरी आयकरतर्फ संशोधित कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि प्रतिवेदन प्राप्त भएकोले पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्नु परेको भन्ने समेत बेहोरा उल्लेख भएकोमा मिसिल संलग्न राजस्व न्यायाधिकरण विराटनगरबाट पुनरावेदन नं.९६।०६८ । ००९६०, ००९६१ र ००९६२ मा मिति २०६९।१०।१९ मा भएको फैसलाको छाँयाप्रतिबाट उल्लेखित आन्तरिक राजस्व कार्यालय धरानको मिति २०६८।३।६ को र सो उपरको प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदनमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०६८।९।१४ का निर्णयहरू समेत उल्टी हुने ठहरेको भन्ने देखिँदा यी करदाताका हकमा आ.व. २०६४।०६५, ०६५।०६६ र ०६६।०६७ मा आन्तरिक राजस्व कार्यालय धरानबाट भएका अन्तशुल्क निर्धारणका निर्णयहरू तथा सो उपर परेका प्रशासकीय पुनरावलोकनका निवेदनमा भएका निर्णय सहितको सक्कलै मिसिल सम्बन्धित कार्यालय/विभागबाट र यिनै मुद्दामा राजस्व न्यायाधिकरण विराटनगरबाट माथि उल्लेखित मुद्दामा मिति २०६९।१०।१९ मा भएका फैसलाहरू सहितका छिनुवा मिसिल राजस्व न्यायाधिकरण विराटनगरबाट मगाई साथै राख्नु पेश गर्नु। आन्तरिक राजस्व विभागको मिति २०७४।४।२९ को निर्णयमा उल्लेखित उद्योग विभागबाट प्रकाशित Material Consumption Norms, Vol.I BS. 2063 को प्रमाणित प्रतिलिपी विशेष सरकारी वकील कार्यालय मार्फत सम्बन्धित निकायबाट मगाई साथै राख्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७८/०१/०८ मा भएको आदेश ।
११. प्रस्तुत मुद्दा र लगाउमा पेश भएका मुद्दा समेत चार वर्ष पुरानो रहेको र करदाताको तर्फबाट अन्य कानून व्यवसायीहरू समेत मुकरर भएको देखिँदा अर्को पेशीमा सुनुवाईको सुनिश्चितताको लागि सबै मुद्दामा पुनरावेदक र प्रत्यर्थी दुवै पक्षबाट १५ दिन भित्र लिखित बहसनोट पेश गर्न वारिस मार्फत सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने व्यहोराको मिति २०७९।११।२८ गतेको यस न्यायाधिकरणबाट भएको आदेश ।
१२. यसमा यस न्यायाधिकरणको मिति २०७९।११।२८ को आदेशानुसार पुनरावेदकको तर्फबाट विद्वान अधिवक्ता श्री प्रेरणा उप्रेतीले मिति २०७९।१२।१२ मा र प्रत्यर्थीका तर्फबाट विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले मिति २०८०।०१।०३ का दिन लिखित बहसनोट पेश गर्नु भएको ।

ठहर खण्ड

१३. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता पशुपति आइरन एण्ड स्टिल प्रा.लि. तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विद्वान अधिवक्ता श्री रमण कुमार कर्णले ठूला करदाता कार्यालयबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको आ.व. २०६७।०६८ को संशोधित कर निर्धारणको आदेश मिलेको नहुँदा बदर गरी पाउँ भनी तथा प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौँका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले शुरु कार्यालयबाट भएको कर निर्धारणको आदेश तथा सो आदेशलाई सदर गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले गरेको निर्णय समेत कानून सम्मत नै रहेको देखिँदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
१४. पुनरावेदक करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरु, दुवैतर्फबाट प्रस्तुत लिखित बहसनोट तथा बहस बुदाँहरु र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, वा छैन ? करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन ? भन्ने प्रश्नमा नै निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
१५. निर्णय तर्फ विचार गर्दा करदाताको पहिलो पुनरावेदन जिकिर उद्योग विभागबाट प्रकाशित Material Consumption Norms, Vol I BS. 2063 बमोजिमको प्रतिलब्धी दर ९४.३४ प्रतिशत उत्पादन हुनुपर्नेमा फलामे डण्डीको प्रतिलब्धी दर ९०.९९ मात्र देखाई तोकिएको Norms भन्दा ३.३५ प्रतिशतले हुने ४,१०,६६४.७२ के. जी. फलामे डण्डी घटी उत्पादन देखिएको भनी स्क्राप वापतको मूल्य र हिसाब समायोजन गर्न छुट समेत समावेश गरी त्यसलाई घटाई रु.५४,५०,०१०।—करदाताको मूनाफा र लाभमा समावेश गरेको त्रुटीपूर्ण भन्ने रहेको देखियो। करदाताले आफ्नो पुनरावेदन जिकिर पुष्टी गर्नको लागि उद्योग विभागको उक्त मापदण्ड भन्सारमा Duty drawback प्रयोजनको लागि हो, कर निर्धारण प्रयोजनको लागि होईन भन्ने तर्क समेत अघि सारेको देखियो। यही प्रश्न समावेश रहेको यिनै करदाता समेत प्रत्यर्थी रहेको आ.व. २०६४।०६५ को अन्तःशुल्क मुद्दामा श्री सर्वोच्च अदालतबाट Material Consumption Norms को प्रतिलब्धी दर भन्दा घटी उत्पादन देखाई अन्तःशुल्क लुकाएको भनी अन्तःशुल्क निर्धारण भएको आन्तरिक राजस्व कार्यालय धरानको मिति २०६८।०३।०६ को निर्णय समेत सदर हुने ठहर्‍याई मिति २०७५।०३।११ मा फैसला भएको आधारमा समेत यिनै करदाताले दायर गरेको आ.व. २०६४।०६५ को संशोधित कर निर्धारण सम्बन्धी ०७५-RB-०१११ को आयकर समेतका मुद्दामा घटी उत्पादन गरेको निष्कर्षमा पुगी मापदण्ड बमोजिमकै उत्पादनको हिसाबले हुने मूल्य करदाताको मूनाफा र लाभमा समावेश गर्ने शुरु निर्णय सदर हुने ठहर्‍याई आज यसै ईजलासबाट फैसला

भईसकेको अवस्था छ। तसर्थ सोही आधारमा प्रस्तुत मुद्दामा समेत Material Consumption Norms भन्दा घटी उत्पादन गरेको देखाई आ.व. २०६७।०६८ मा रु. ५४,५०,०१०।—बराबरको आय करदाताले लुकाएको ठहर गरी आयमा समावेश गर्ने गरेको शुरु निर्णय मिलेकै देखिंदा परिवर्तन गर्नु परेन ।

१६. यसैगरी पुनरावेदक करदाताले दोश्रो पुनरावेदन जिकिर बढी मर्मत खर्च रु.१,५९,७३८।- लाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १६ बमोजिम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी लिएको आधार कानूनसम्मत नरहेको हुँदा बदर गरी पाउँ भनी लिएको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १६ बमोजिम सम्पत्ति समूहको सो वर्षको जम्मा हास आधारको ७ प्रतिशतले हुने रकम मात्र मर्मत सुधार वापत खर्च कट्टी पाउने व्यवस्था गरेको देखिन्छ। मर्मत सुधार खर्च सम्बन्धमा MS Plate र Special Steel Tank Plate को मर्मत सुधारमा भएको खर्च वास्तविक खर्च हो भनी करदाताले जिकिर लिएको भए तापनि आयकर ऐन, २०५८ को दफा २१ को उपदफा (३) मा १२ महिनाभन्दा बढी लाभप्रद आयु भएको कुनै सम्पत्ति प्राप्त गर्दा लागेको खर्च कट्टी गर्न नपाइने भनी व्यवस्था गरेको देखियो। Ms Plate र Special Steel Tank मा भएको खर्च पूँजीगत प्रकृतिको हुँदा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ बमोजिम हास खर्च दाबी गर्नुपर्ने देखिन आयो। करदाताले उक्त खर्च दफा १६ बमोजिम मर्मत सुधार शीर्षकमा राखी कट्टी गरेको मिलेको नदेखिंदा उक्त खर्चलाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १६ बमोजिम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी लिएको आधार कानूनसम्मत भई परिवर्तन हुने स्थिति देखिन आएन।

१७. करदाताले पुनरावेदन पत्रमा लिएको तेस्रो पुनरावेदन जिकिर Sister Concern लाई सापटी दिएको रकममा व्याज खर्च अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ । करदाताले यस आ.व.मा विभिन्न बैंकहरूबाट रु.१२,८७,०२,४६६।६४ ऋण लिई रु.५१,९३,०३३।२० व्याज खर्च तिरेको देखाएको छ भने अर्को तर्फ आफ्नै सम्बद्ध कम्पनी (Sister Concern) हरूलाई ठूलो मात्राको रु.३,३१,९४,७५१।१२ निर्व्याजी रूपमा सापटी दिई सो रकम बराबरले यस प्रा.लि.लाई अनावश्यक रूपले वित्तीय भार वहन गराई कर घटाउने योजना गरेको भनी औसत ऋण रकमको दामासाहीले हुने रु.१८,३१,४३५।- व्याज रकमलाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिमको व्याज खर्च भनी कट्टी दिन नमिल्ने भनी निर्णय गरेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ को उपदफा (१) मा "कुनै व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आयको गणना गर्ने प्रयोजनको लागि सो व्यक्तिको व्यवसाय वा लगानीबाट आय आर्जन हुने कार्यका लागि सिर्जना भएको देहायको ऋण दायित्व अन्तर्गत सो वर्षमा लागेका सबै व्याज कट्टी गर्न पाउनेछ; (क) कुनै रकम ऋण लिए बापत सो ऋण दायित्व सिर्जना भएकोमा सो रकम सोही वर्ष प्रयोग गरिएको वा सो वर्षमा प्रयोग गरिएका कुनै सम्पत्ति खरिद गर्न प्रयोग गरिएको वा (ख) अन्य कुनै

अवस्थामा सो ऋण दायित्व सिर्जना हुन गएको" भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ मा रहेको उक्त कानूनी व्यवस्था बमोजिम आय गणना गर्ने कुनै कार्यको लागि लिएको ऋण वापत तिरेको व्याज मात्र खर्च कट्टी पाउने देखिन्छ। प्रस्तुत मुद्दामा करदाताले Sister Concern लाई सापटी दिएको रकम व्यवसायको के कुन कार्यमा प्रयोग भयो र त्यसबाट करदातालाई के लाभ प्राप्त भयो भन्ने सम्बन्धमा कुनै आधार प्रमाण पेश गर्न सकेको समेत देखिँदैन। यस्तै प्रश्न समावेश रहेको ठूला करदाता कार्यालय विरुद्ध अरिहन्त मल्टि फाइवर्स लि. भएको आयकर मुद्दामा श्री सर्वोच्च अदालतबाट आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्न आफूसंग नगद रकम अपुग भएको भन्ने आधारमा ऋण लिने, यस्तो ऋणको व्याज खर्च कट्टा गर्ने तर यसरी ऋण लिने करदाता व्यक्तिले अन्य व्यक्तिलाई दिएको सापटी वा ऋणको रकममा लाग्न सक्ने व्याज आयमा समावेश गर्ने वा ऋणको रकममा लाग्न सक्ने व्याज आयमा समावेश गर्ने वा निर्व्याजी सापटीको रकमलाई जम्मा ऋण रकमबाट नघटाउने हो भने यसबाट उक्त ऐनको दफा १४ को व्यवस्थाको दुरुपयोग हुनाको साथै कर दायित्व कम गर्ने वा कर दायित्व छल्ने संयन्त्रको रूपमा उक्त दफा १४ को व्यवस्था प्रयोग हुन सक्छ^१ भनी व्याख्या भएको पाइन्छ। अतः उक्त व्याख्याको रोहमा हेर्दा करदाताले विना प्रयोजन Sister Concern लाई सापटी दिएको रकम समयमा नउठाउदा करदाताको वित्तीय लागत बढेको र सो दायित्व आय आर्जन हुने कार्यमा खर्च भएको पुष्टी हुन नसकेकोले रु.१८,३१,४३५।- मात्र व्याज खर्च कट्टी गर्न नपाउने गरी शुरू कर कार्यालयबाट भएको निर्णय र त्यसलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत कानून सम्मत नै देखिन आयो।

१८. करदाताले पुनरावेदन पत्रमा लिएको चौथो पुनरावेदन जिकिर भाडा, भरौट, बीमा प्रिमियम खर्चको व्यापार लागत खर्च रु.३,८४,६०४।४० मिनाहा दिन ऐनको दफा १५ बमोजिम नमिल्ने भनी शुरू कर कार्यालयले गरेको निर्णय सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १५(१) मा "कुनै व्यक्तिको कुनै आय बर्षमा कुनै व्यवसायबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनका लागि सो बर्षमा सो व्यक्तिको व्यवसायको व्यापार मौज्जातको निःसर्गका सम्बन्धमा उपदफा (२) बमोजिम गणना गरिएको लागतको खर्च कट्टी (एलाउन्स बाहेक) अन्य कुनै पनि खर्च कट्टी गर्न पाउने छैन।" भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको पाइन्छ। यस शीर्षकको खर्च करदाताले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ बमोजिम खर्चकट्टी हुनुपर्ने दाबी लिएको भएपनि दफा ८१(१) (ग) बमोजिम खर्च पुष्टी हुने प्रमाण पेश गरेको देखिँदैन। यसरी प्रमाणबाट पुष्टी हुन नसकेको भाडा, भरौट, बीमा, प्रिमियम समेत वापतको खर्च रु.३,८४,६०४।४० खर्च कट्टी दिन मिल्ने अवस्था नदेखिँदा शुरू निर्णयलाई अन्यथा गर्नुपर्ने देखिएन।

^१ पुनरावेदन नं. ०६४-CR-०५२९, मुद्दा आयकर (आ.व. २०५८/०५९) फैसला मिति: २०६८/०५/०६

१९. करदाताको पाचौं पुनरावेदन जिकिर आयकर तर्फ देखिएको खरिद रकम मू.अ.कर तर्फको खरिद भन्दा रु.५,३३५।८९ बढी दाबी गरेकोले सो रकम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी गरिएको निर्णयसँग सम्बन्धित देखिन्छ। करदाताले पेश गरेको Reconciliation Statement बाट आयकर तर्फ देखाएको खरिद रकम मू.अ. करतर्फको खरिद भन्दा रु.५,३३५।८९ बढी दाबी गरेको देखिएको र सो फरक पर्नुको कारण पुष्टी गर्न नसकेकोले उक्त रकम आयकर ऐन, २०५८ को दफा १५ बमोजिम व्यापार मौज्जातको लागत भनी कट्टी दिन नमिल्ने भनी कार्यालयबाट कर निर्धारण भएको पाईयो। सो सम्बन्धमा करदाताले हामीले खरिद गरेको सामानमा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर मात्र दाबी गरेको, अरू फर्मले खरिद वा भुक्तानी दाबी नगरेको अवस्था हुँदाहुँदै पनि खर्चलाई मान्यता नदिएको त्रुटिपूर्ण रहेको जिकिर लिएको देखियो। यसरी आयकर तथा मूल्य अभिवृद्धि कर हिसाबमा खरिद रकम फरक पर्नुको कारणबारे करदाताको तर्फबाट कुनै पुष्ट्याई एवं प्रमाण पेश हुन नसकेको हुँदा यस विषयमा ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको कर निर्धारण मिलेकै देखियो।
२०. करदाताले पुनरावेदन पत्रमा लिएको अन्तिम पुनरावेदन जिकिर ज्याला खर्च वापत रु. ५,९०,५७७।— खर्चलाई मान्यता दिन नमिल्ने गरी भएको निर्णय सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। यस आ.व. २०६६।०६७ को आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट प्रमाणित करदाताको अन्तःशुल्क तर्फको बिक्री तथा स्टक रजिष्टर समेतबाट २०६७ साल माघ महिना पुरै, २०६७ चैत्र ३-१९ र २०६८ साल आषाढ ३ देखि १७ सम्म कुनै उत्पादन नभएकोमा करदाताले सोही अवधिमा ज्याला खर्च देखाई भुक्तानी गरेको रु.५,९०,५७७।-लागत खर्चमा दाबी गरेको देखिन आउछ। यसरी Factory Manufacturing Lobar Wage भनी खर्च भुक्तानी गरी लागत खर्चकट्टी गरेको औचित्यपूर्ण देखिदैन। उक्त अवधिमा कुनै वस्तु उत्पादन नभएको कुरालाई करदाताले समेत स्वीकार गरेको र अन्य विविध कामको लागि कामदार लगाएको भन्ने दाबी गरेपनि करदाताले उत्पादन बाहेकका अन्य विविध कामहरू के-के हुन सो विवरण पेश गर्न नसकेकोले करदाताले ज्याला खर्च भनी दाबी गरेको रकम आयकर ऐन, २०५८ को दफा १५ अनुसार खर्चकट्टी अमान्य हुनेगरी शुरु ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश मिलेकै देखियो।
२१. तसर्थ माथि उल्लिखित तथ्य, आधार एवं कारण समेतबाट पुनरावेदक करदाता पशुपति आइरन एण्ड स्टील प्रा. लि. (स्थायी लेखा नं.३०००१६१४५) को आ.व. २०६७।०६८ को ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट संशोधित कर निर्धारण गरी मिति २०७०।०४।०३ मा भएको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७५।०५।०८ मा भएको निर्णय समेत मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुनः सक्दैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. फैसलाको प्रतिलिपी साथै राखी फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकील कार्यालय काठमाडौंलाई दिनु।
२. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति यस न्यायाधिकरणको सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
३. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
४. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल ठूला करदाता कार्यालयमा पठाई रेकर्ड मिसिल नियमानुसार अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाददुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत:-श्री खेमकुमारी बस्नेत

कम्प्युटर टाइप:-श्री अशोक विश्वकर्मा

इति सम्बत २०८० साल बैशाख महिना ३ गते रोज १ शुभम्..... ।

प्रमाणिकरण गर्ने सदस्य:-

फैसला प्रमाणित मिति:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको छाप